

דנ"פ 5214/14 - טל דוד אמסלם נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

דנ"פ 5214/14 - א'

לפני: כבוד המשנה לנשיא מ' נאור

המבקש: טל דוד אמסלם

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשה לדיון נוסף על פסק דינו של בית המשפט העליון ברע"פ 483/14, שניתן ביום 15.7.2014 על-ידי כב' השופטים ח' מלצר, י' עמית וא' שהם; בקשה לעיכוב ביצוע

בשם המבקש: עו"ד יפים וקסלר; עו"ד ארז אמיגה

החלטה

לפניי בקשה לדיון נוסף בפסק דינו של בית המשפט העליון ב-רע"פ 483/14 אמסלם נ' מדינת ישראל (15.7.2014) (מפי השופט א' שהם, בהסכמת השופטים ח' מלצר וי' עמית). בד בבד עם הבקשה לדיון נוסף, הגיש המבקש בקשה לעיכוב ביצוע יתרת עונש המאסר בעבודות שירות שהוטל עליו.

רקע

1. ביום 16.2.2011 הרשיע בית משפט השלום לתעבורה בפתח תקווה את המבקש בביצוע עבירות תעבורה. בטרם מתן גזר הדין, הופנה המבקש אל הממונה על עבודות שירות (להלן: הממונה). הממונה מצא כי המבקש אינו מתאים לריצוי עונש מאסר בדרך של עבודות שירות, מסיבות רפואיות. בית משפט השלום (השופט מ' כהן) קבע כי יש מקום לכאורה לגזור על המבקש מאסר בעבודות שירות לתקופה המקסימאלית של 6 חודשים. עם זאת, על רקע האמור בחוות דעתו של הממונה, הוטלו על המבקש בגזר הדין, בין היתר, 3 חודשי מאסר בפועל (פ"ל (שלום פ"ת) 5303-02-11 מדינת ישראל נ' אמסלם (7.2.2012)).

2. המבקש ערער על חומרת העונש לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד. במסגרת ההליך בערעור, הסכים המבקש לכך שתיערך בעניינו חוות דעת עדכנית מטעם הממונה. כן הסכים המבקש כי אם חוות הדעת תהיה שלילית, יימחק הערעור ו"אם ימצא [המבקש] מתאים לרצות עבודות שירות - יומר עונשו בהתאם". בחוות הדעת העדכנית נאמר כי המבקש כשיר לבצע עבודות שירות, תוך התחשבות בבעיותיו הרפואיות. המשיבה, מצדה, הסכימה "לעבודות שירות בהיקפן המלא כפי שעמד לנגד עיני בית משפט קמא [בית משפט השלום בפתח תקווה - מ"נ]". בפסק הדין בערעור, קבע בית המשפט המחוזי (השופטת הבכירה נ' אהד) כי חלף מאסר בפועל, המבקש ירצה 6 חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות (עפ"ת (מחוזי מרכז) 38287-02-12 אמסלם נ' מדינת ישראל (23.9.2012)).

3. לאחר מתן פסק הדין בערעור, הגיש המבקש שלוש בקשות לדחיית מועד ביצוע העונש - שנדחו. כן הגיש המבקש בקשה לקיצור משך עבודות השירות "לחצי שנה ואם אפשר לפחות" בשל סיבות משפחתיות וכלכליות. גם בקשה זו נדחתה, ונקבע כי המבקש יתחיל לרצות את עונשו ביום 6.10.2013 (פסק דין מיום 15.9.2013).

ביום 13.10.2013 התייצב המבקש לריצוי עונשו.

4. ביום 3.12.2013 הגיש המבקש בקשה להארכת מועד להגשת בקשת רשות ערעור על פסק הדין בערעור. הבקשה להארכת מועד נדחתה (הרשם ג' שני, החלטה מיום 21.11.2013). המבקש ערער על החלטת הרשם, וערעורו התקבל (בש"פ 8197/13 אמסלם נ' מדינת ישראל (8.1.2014)). עקב כך, הגיש המבקש את בקשת רשות הערעור מושא דיונו. נקבע כי בקשת רשות הערעור תובא בפני הרכב בהקדם, וביום 12.3.2014 עוכב ביצוען של עבודות השירות. יצוין, כי עד לנקודה זו ביצע המבקש עבודות שירות במשך כחודשיים.

פסק הדין מושא הבקשה לדיון נוסף

5. בבקשת רשות הערעור נטען, כי ערכאת הערעור לא הייתה רשאית להמיר את עונש המאסר בפועל שנגזר על המבקש בעונש מאסר בעבודות שירות, תוך הארכת תקופת המאסר. בית המשפט (מפי השופט א' שהם, בהסכמת השופטים ח' מלצר ו' עמית) דחה את בקשת רשות הערעור. בית המשפט עמד על כך שלפי סעיף 217 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, לא ניתן להגדיל עונש שהוטל על נאשם, אלא אם הוגש ערעור על קולת העונש. משכך, על דרך העיקרון, לא ניתן להגדיל את העונש שהוטל על המבקש. בית המשפט הוסיף וציין, כי לשאלה אם המרת מאסר בפועל במאסר בעבודות שירות לתקופה ממושכת יותר, מהווה "הגדלה" של העונש, יש פנים לכאן ולכאן. עם זאת, נקבע כי במקרה דנן אין צורך להכריע בכך. בית המשפט עמד על כך שלפי הפסיקה, מקום בו ניתנה במהלך הערעור הסכמה של הנאשם המערער להארכת תקופת המאסר, תוך הקלה באופן הריצוי, ערכאת הערעור

עמוד 2

אינה מנועה מלעשות כן. בית המשפט עמד על נסיבות המקרה, ובהן הודעת המבקש על הסכמתו לכך שאם ימצא מתאים לרצות עבודות שירות יומר עונשו "בהתאם". בית המשפט מצא כי בהודעה זו גלומה הסכמתו של המבקש להארכת תקופת המאסר. זאת, מכיוון שהמבקש היה מודע לכך שהחלופה של ריצוי עבודות שירות העומדת על הפרק, היא זו התואמת לעמדתו של בית המשפט לתעבורה (כלומר, שישה חודשי עבודות שירות). עוד עמד בית המשפט על כך שהמבקש לא טען במהלך הדיון בערעור כי יחס ההמרה בין העונשים צריך להיות אחד לאחד. כן הדגיש בית המשפט את העובדה כי גם לאחר מתן גזר הדין, לא העלה המבקש במהלך ההתדיינות בבית המשפט המחוזי טענה כי עונשו הוחמר בניגוד לדין. על רקע זה, קבע בית המשפט כי "המבקש הביע את הסכמתו, בין במילים ובין בהתנהגות, לכך שערכאת הערעור תמיר את עונש המאסר לריצוי בפועל בעבודות שירות לתקופה ממושכת יותר" (פסקה 21).

6. לנוכח האמור לעיל, נדחתה כאמור בקשת רשות הערעור, ונקבע כי המבקש יתייצב להמשך ריצוי עונשו ביום 4.8.2014.

7. מכאן הבקשה לדיון נוסף, שלצדה הוגשה, כאמור לעיל, בקשה לעיכוב ביצוע יתרת עונש המאסר בעבודות שירות שהוטל על המבקש.

הבקשה לדיון נוסף

8. לטענת המבקש, בפסק הדין נקבעה הלכה חדשה וקשה, שלפיה די בהסכמה משתמעת של הנאשם המערער, על-מנת להמיר עונש מאסר בפועל לעונש מאסר בעבודות שירות, לתקופה ארוכה יותר. וזאת, בלא שהוגש ערעור על קולת העונש. לטענתו, הלכה זו עומדת בסתירה לפסיקה קודמת, שלפיה נדרשת הסכמה מפורשת. עוד טען המבקש, כי ממילא הוא לא הסכים - במפורש או במשתמע - להמרת עונש המאסר בפועל בעונש מאסר בעבודות שירות, תוך הארכת תקופת המאסר.

הכרעה

9. לאחר עיון בנימוקי הבקשה הגעתי למסקנה כי אין הצדקה להורות על קיומו של דיון נוסף. במקרה דנן לא התקיימו התנאים הקבועים בסעיף 30(ב) לחוק בתי המשפט, התשמ"ד-1984, לקיום דיון נוסף. פסק הדין עוסק בנסיבות הפרטניות של המקרה, תוך יישום של פסיקה קודמת בנושא. המבקש ניסה לשוות לטענותיו אופי עקרוני. ואולם, למעשה מדובר בטענות ערעוריות במהותן, המכוונות כנגד מסקנתו של בית המשפט, שלפיה ניתנה הסכמת המבקש להמרת המאסר בפועל במאסר בעבודות שירות לתקופה ממושכת יותר. טענות אלה אינן מצדיקות דיון נוסף. כידוע, הליך של דיון נוסף אינו יכול לשמש לערעור נוסף (ראו והשוו: דנ"פ 4377/14 מונטיאן נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (23.6.2014)).

10. ההלכה שהמבקש טוען כי נקבעה בפסק הדין, כלל לא נקבעה בו. בית המשפט קבע כי המבקש הסכים - במילים ובהתנהגות - להארכת המאסר בעבודות שירות. כן ציין בית המשפט כי התנהגות המבקש בהליכים לאחר מתן גזר הדין מלמדת "לכל הפחות, על הסכמה משתמעת להארכת המאסר בעבודות שירות, ולטעמי אף מעבר לכך". בית

המשפט לא הסתפק אפוא בהסכמה משתמעת של המבקש, וממילא לא קבע כל הלכה בעניין זה. עוד יצוין, כי בעבר דחה בית המשפט טענה בדבר החמרה שלא כדין בעונש, וזאת על בסיס העדר התנגדות בדיון להפחתת עונש מאסר, לצד הגדלת מרכיב הקנס (רע"פ 5153/05 שטיינר נ' מדינת ישראל (26.6.2005); ראו והשוו גם: ע"פ 6902/12 פלוני נ' מדינת ישראל (18.3.2013)). אין בפסק הדין מושא הבקשה חידוש המצדיק קיומו של דיון נוסף.

11. הבקשה נדחית, איפוא, מבלי שהתבקשה תשובה. ממילא נדחית גם בקשתו של המבקש לעיכוב ביצוע יתרת עונש המאסר בעבודות שירות שהוטל עליו. המבקש יתייצב לריצוי מאסרו כאמור בפסק הדין מושא הבקשה שלפניי.

ניתנה היום, ב' באב התשע"ד (29.7.2014).

המשנה לנשיא
